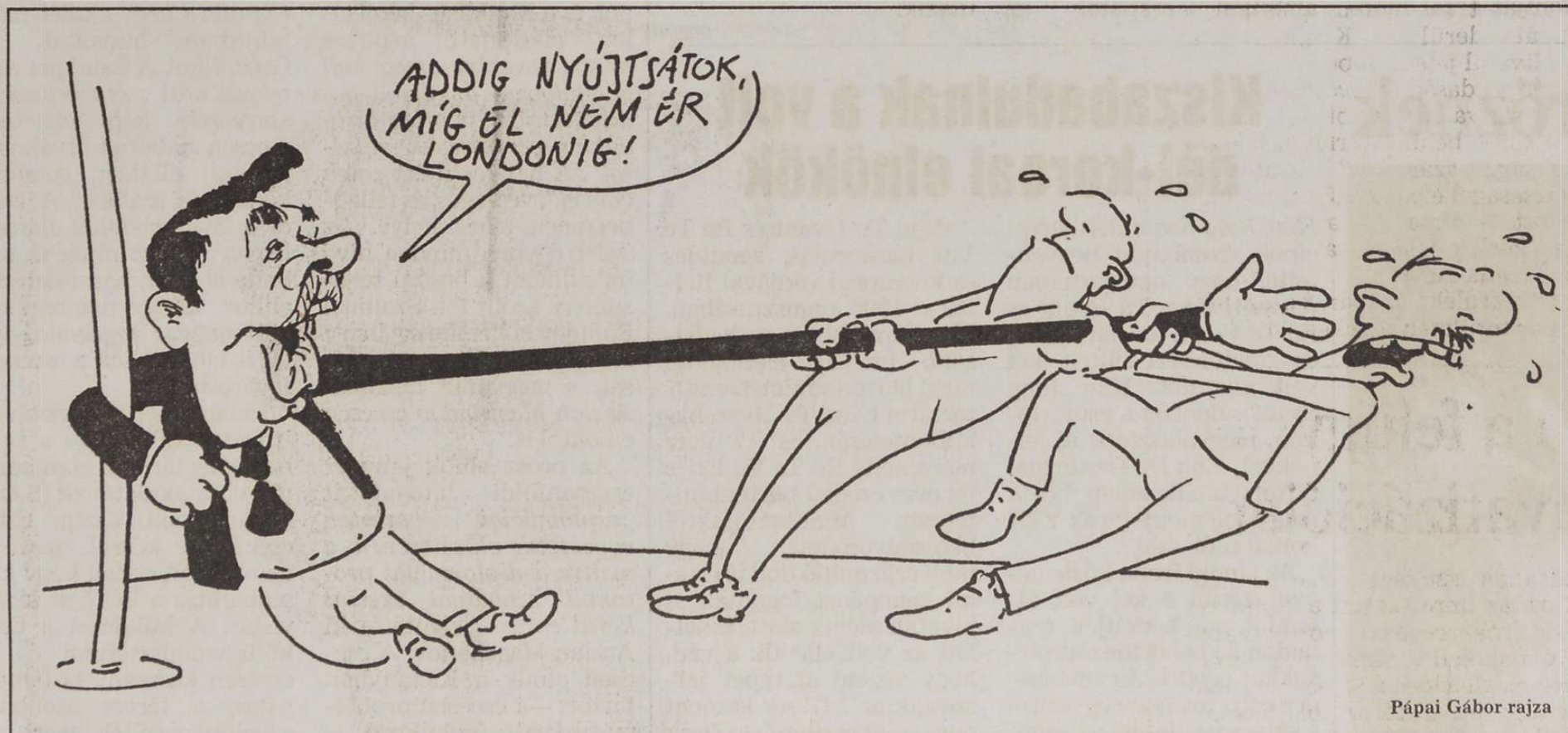

Egy sértődés természetrajza

Mint olvasom, a Fidesz vezetői megsértődtek a brit Economist Intelligence Unitra, amiért ez Magyarország várható politikai fejlődéséről készített elemzésében populistának nevezte pártjukat. Aczél Endre a Népszabadság december 20-i számában ismertette a nagy tekintélyű szervezet indoklását: a Fidesz támogatja a népszavazási kezdeményezést a földtulajdonlás ügyében, vagyis – ez már az én megfogalmazásom – idegenellenes demagógiával olyan törvényt szorgalmaz, örök időkre szóló hatállyal, mely összeegyeztethetetlen a nyugati integrációval; azal fenyegetőzik, hogy a parlamentből az utcára viszi a politikát; Antall József szellemében csak olyan koalícióra hajlandó, amelynek vezetője tizenötmillió magyar miniszterelnökének mondja magát; az európai uniós csatlakozást pedig csak feltételeken támogatja, vagyis csak abban az esetben, ha ezt a kárpát-medencei öszmagyarság szempontjából hasznosnak ítéli.

A szakértői indoklásnak ezek az érvei tet-szés szerint szaporíthatók. A Fidesz vezetője a jelenlegi kormányt kecsesen „idegenszerűnek” nevezte, a szabad demokratákat pedig

kriminalizálta, azt állítva róluk, hogy szántszándékkal óhajtják tönkretenni a nemzetet. Nem egy Fidesz-nyilatkozat nemzetellenes színezetűnek tüntetett fel multikulturális törekvéseket. A kereszténységet a Fidesz-vezetők egyre-másra politikai bunkónak használják ama szellem ellen, amelyet finoman „kozmpolitának” vagy „a nemzeti hagyományoktól idegennek” neveznek. Merőben származás alapján keresztény politikuskoknak becézik a liberalizmus múlt századi klasszikus képviselőit, az állam és az egyház szétválasztásának előharcosait. Olyan párttal léptek választási szövetségre, amelynek legismertebb vezetői becsületesen vállalják népben-nemzetben gondolkodó populizmusukat, és ezt a választási összefogást régi jó humorérzékükre emlékeztetően kinevezték „Polgári Szövetségnek”. A róluk szóló jellemzés megjelenése után pedig – ha már lúd, legyen kövér – az angol követségre rohantak tiltakozni, mintha Anglia is népi vagy nemzeti populista állam lenne, ahol a lapok közleményeiért a kormány felelős. „Nem vagyunk populisták” – bizonygatták a követ-ségen, és ennek akkora hitele lehetett, mint

a mintadiák eme mondatának: „Tanár úr, a Blaskovics azt mondta rólam, hogy árulkodós vagyok.”

Engem már régóta nem a Fidesz elkisgazdasulása és Orbán haiderizálódása érdekkel, hanem ez a sértődés. Valaki választ magának egy utat, és azon halad mindenki szeme láttára. Másvalaki megmondja róla, hogy milyen úton jár. Nem rossz lelkiismeretének tulajdonítható-e, hogy állapotának valóság-hű leírását példátlan inszINUÁCIÓ-nak fogja fel? Csak nem azért sértődik meg, mert ő maga is szégyenletesnek találja azt, amit hasznossági megfontolásból művel?

Vajon a tükröt is széttörik-e Orbánék, ha nincsenek meglepődve azzal, amit mutat?

Tizenhat éves koromban láttam két örömlányt a Nagymező utcában. Örülten szidták egymást. Egyszer csak a daliásabb természetű azt mondta picike kartársnőjének, hogy „te kurva!” Ez villámgyors ütéssel válaszolt, és máris a pocsolyás járdán hengergöztek. Odahaza megkérdeztem apámat: „Mondd, aptya, te megsértődsz, ha valaki a szemed-be mondja, hogy ügyvéd vagy?”

Eörsi István